



Inbreng eerste termijn fractie CDA – begrotingsbehandeling 8 november 2022

Geachte allen,

Er zijn een aantal onderwerpen die we de revue willen laten passeren tijdens onze eerste termijn. Echter zijn er ook enkele onderwerpen waar we vandaag niet verder inhoudelijk op zullen ingaan, omdat we weten dat deze in de (nabije) toekomst nog separaat naar de raad komen. Om enkele voorbeelden te noemen: Dat zijn de gebiedsvisie West, het groenbeleidsplan, de definitieve kredietaanvraag voor uitvoering verbinding-as Vroenhof - Strabeek, de binnenkort te verwachten evaluatie Burgerkracht (waarna wij als CDA-fractie ook graag een vernieuwd Burgerkrachtbeleid zien opgesteld worden) en een voorstel voor het instellen van een bestemmingsreserve om de afwikkeling van de watersnood, het voorschot, eerdere onttrekking uit andere reserves en verder te maken kosten af te kunnen wikkelen.

Maar laat ik beginnen met het samenvatten van een aantal beleidsvoornemens die gedaan worden.

Er zijn voor de diverse programmaonderdelen voornemens, waarvoor een incidenteel of structureel bedrag wordt gevraagd. Concreet spreken wij over de lasten voor de bijdrageregeling, het activiteitenprogramma voor jongeren i.h.k.v. kunst en cultuur, nieuwe initiatieven voor economie, kunst en cultuur en beleid gemeenschapshuizen. Deze bedragen voor best wel goede initiatieven zijn echter niet onderbouwd. Wij stellen voor al deze bedragen te reserveren, maar dat zij pas kunnen worden geactiveerd op het moment dat de gemeenteraad daartoe een SMART raadsvoorstel ter besluitvorming heeft gekregen.

Zo hebben we er ook moeite mee dat het plan aanpak openbare ruimte Broekhem niet separaat aan de raad wordt voorgelegd. Een plan wat al jaren speelt en waar ook op korte termijn uitvoering aan gegeven moet worden wat ons betreft.

Echter horen wij van inwoners dat er niet is teruggekoppeld na het indienen van laten we het noemen 'zienswijzen/opmerkingen/verbeterpunten'. Dit gaat wel over veel belastinggeld en een flinke ingreep in de omgeving. Dan willen wij als CDA-fractie kunnen toetsen of het belang van de inwoners genoeg is meegenomen. Dat kan wat ons betreft alleen als er ook een stevig onderbouwd voorstel voorligt. Graag reactie van de zijde van het college.

Staat u mij vervolgens toe enkele punten te behandelen in volgorde van de begroting die voorligt:

Wij willen daarbij starten met economie en toerisme

- U heeft, op ons verzoek, in het addendum van het coalitieakkoord laten opnemen dat u gaat onderzoeken hoe de Einsteintelecoop een zo groot mogelijke economische spin-off voor Valkenburg aan de Geul kan bewerkstelligen. Met in het bijzonder de impact op de werkgelegenheid.
Kunt u ons uitleg geven over hoe u dit concreet invult en of u al nadrukkelijk bezig bent met lobbywerk in deze?

- Wij horen daarnaast graag of het college een algemene kijk kan geven op hun visie op toerisme. Onze belangrijkste economische motor, waarbij we een aantal zaken specifiek willen aanhalen:
 - Denkt het college na over welke stad/dorp wij nu precies willen zijn. We profileren ons vaak als wielersstad, als mergelstad, als vestingstad etc. Denkt het college nadrukkelijk over deze vraag na en kunt u ons daarin meenemen?
 - Hoe zit het met overleg tussen de heuvellandgemeenten m.b.t. verspreiding van toerisme en de daarbij behorende druk? Is dit overleg er en komen daar wat u betreft concrete resultaten uit voort?
 - Hoe kijkt u als college naar de cittaslow gedachte? Is dit ook iets voor onze gemeente?
 - en hoe zit het met het overnachtingenbeleid? Wat ons betreft is het echt genoeg geweest met de verstedelijking van het buitengebied. Dan hebben wij het natuurlijk over de campings met huisjes die overal voorkomen. Wat de CDA-fractie betreft is de limiet bereikt en het overnachtingenbeleid is een belangrijk instrument voor de raad om hier iets mee te doen.

Dan wil ik nog twee specifieke zaak benoemen wat betreft economie/toerisme.

De Valkenier! Een dossier waar we ons licht al vaker op hebben laten schijnen. Vooral omdat wij voorstander zijn van het behouden van het aantal m2 recreatieve bestemming die we nu in onze gemeente hebben.

Wat ons betreft is het geen probleem als op die locatie goede woningbouwplannen ontstaan voor de inwoners van onze gemeente, alleen moeten we dan wel een visie hebben over hoe om te gaan met de daar wegvallende m2 aan recreatiebestemming. Denkt u daar nadrukkelijk over na en kan het college zich vinden in de zienswijze van de CDA-fractie? Daarbij ook de vraag of dit gebied wel of geen inundatiegebied is?

En als tweede het punt rondom 'agrariërs'. U heeft het in de begroting onder economie staan, dus dan zal ik het ook hier behandelen.

U schrijft namelijk 'gezien de landelijke problematiek met opvolging, verduurzaming en stikstof is het aan te nemen dat onze eigen agrariërs hier ook mee kampen. Wij willen inzicht in wat in onze lokale problematiek in deze is'.

Op onze vragen schrijft u echter hier nog niet mee te zijn gestart. Wij vragen u die start heel erg snel te maken. Kunt u ons misschien wel al aangeven of de problemen in onze gemeente groot zijn of heeft u nog steeds geen enkel idee?

Dan gaan we verder met verkeer, volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

Graag wil ik starten met een van de grootste maatschappelijke opgaven die we hebben. Namelijk veel meer woningbouw voor o.a. jongeren, starters en ouderen.

Ik houd onze inbreng m.b.t. dit thema kort en krachtig. Wat ons betreft is het beleid dat er nu ligt op dit moment voldoende (we kunnen genoeg vooruitgang boeken) en kunnen we het tijdens de evaluatie verder brengen tot een goed of zeer goed. Op dit moment kunnen wij alleen eventueel nog sturen op de uitvoering van de plannen.

De enige 2 vragen, wat betreft wonen, die ik aan het college wil stellen zijn de volgende: maak voor ons heel concreet wat u van ons nodig hebt om plannen als de basisscholen Vilt en Houthem, het terrein Stella Maris College en initiatieven vanuit inwoners/ondernemers te doen versnellen/vergroten. Vooral daar waar het gaat om grond van de gemeente. Leg ons dat voor en wij steunen u daar waar mogelijk.

En wat kunt u eraan doen, of wij als gemeenteraad, om initiatieven vanuit inwoners sneller te doen beantwoorden en/of beoordelen. Ook vanuit het oogpunt van ruimtelijke ordening. Graag antwoord

Dan voorzitter, hing er in een klaslokaal op mijn middelbare school in Meerssen de tekst 'herhalen is de basis van het leerproces'. Die kreet heb ik me goed onthouden en vandaar dat ik vandaag voor de zoveelste keer het dossier 'Boslust' aanhaal. Wij hebben al meerdere malen aangegeven dat voor vele uitdagingen binnen onze gemeente (wonen, toerisme, economie, onderwijs, kunst/cultuur) dit gebouw een nadrukkelijke meerwaarde kan hebben.

Hoe kijkt het college naar haar eigen rol in dit dossier? Ik vind dat er bijzonder weinig politieke aandacht voor is vanuit het college, terwijl een eventuele herontwikkeling zeer breed gedragen wordt door de Valkenburgse bevolking.

Hierop aanhakend wil ik ook graag een zin uitlichten uit het coalitieakkoord. Namelijk 'Invulling van leegstaand economisch/agrarisch/maatschappelijk vastgoed'. Wat doet u concreet om dit te bewerkstelligen. Ik had gehoopt dat u ons al een concreter antwoord zou kunnen geven over hoe het staat met een eventuele samenwerking met Streetwise NXT.

Dan nog een irritatiepunt wat betreft parkeren. Hoe kan het nu zo zijn, zoals vorige week, dat er voor een evenement op het Par'Course terrein gebruik wordt gemaakt van de parkeerplaats van de Valkenier. Dit terwijl er nog meer dan genoeg plek is op de gemeentelijke terreinen? Hierdoor missen wij geld dat we goed kunnen gebruiken voor onze inwoners. Graag reactie.

Sport, cultuur en recreatie

Polfermolen

Recent hebben wij via een RIB vernomen, dat aan het adviesbureau de Hospitality Group opdracht is gegeven om een definitief voorstel uit te werken voor de Polfermolen en dit binnen de uitgangspunten zoals opgenomen in het coalitieakkoord. Een aantal verschillende scenario's moeten worden uitgewerkt waaruit vervolgens een keuze moet worden gemaakt.

Echter nog vrij recent (28 oktober 2020) zijn door Bremen bouwadviseurs offertes uitgebracht voor verschillende scenario's m.b.t. de Polfermolen. Het is duidelijk dat de prijzen zoals genoemd in de offertes niet meer van toepassing zijn, maar destijds was al duidelijk, dat het behoud en verduurzaming van de Polfermolen, m.u.v. het zwembad en fitnessgedeelte dat zou worden gesloopt, financieel het meest aantrekkelijk was. Waarom dan toch nog dit onderzoek en geen keuze voor het genoemde scenario met een nieuwe offerte. Waarom de Hospitality Group en niet Bremen bouwadviseurs die destijds al veel werk hebben verricht.

Voorts is door de Hospitality Group in februari 2021 een rapport uitgebracht met als titel: "Beoordeling locaties Valkenburg aan de Geul". Dit rapport is nooit aan de gemeenteraad verstrekt. Door de toenmalige portefeuillehouder is aangegeven dat hij daartoe wel opdracht heeft gegeven, maar dat daar geen gevolg aan is gegeven. Bekend is ook dat het bureau Deer Hunter bij de opstelling van de gebiedsvisie West dit rapport nooit ter inzage heeft gehad. We zouden dit rapport, zoals is toegezegd, alsnog willen ontvangen.

Bijdrageregeling sportterreinen

Wij plaatsen vraagtekens bij het in de begroting opgenomen voorstel. Is het voorstel wel reëel en biedt het wel perspectief voor de buitensportverenigingen? De huidige energieproblemen versterken de huidige moeilijke situatie, immers bijna alle verenigingen hebben te maken met verouderde accommodaties. Investeren in ingrijpende renovaties en verduurzaming staan op de tocht. Reserves moeten wellicht, mits ze er al zijn, worden aangesproken om de torenhoge energienota's te voldoen. De voorgestelde bijdrageregeling moet o.i. worden aangepast. Het gaat om het voortbestaan van gezonde sportverenigingen, die voor de leefbaarheid in de gemeente Valkenburg van eminent belang zijn.

Noodsteun voor sportverenigingen

Door de zeer hoge energieprijzen komen de sportclubs in Valkenburg in de problemen. Wij verwachten van het college op korte termijn een voorstel hoe zij de nood bij de sportverenigingen kunnen verlichten. Een daartoe strekkende motie zal tijdens deze vergadering worden voorgelegd.

Tennisbaan Berg

Kunt u ons vertellen hoe het staat met de tennisbaan Berg?

Onderwijs

Hierover 2 korte vragen/opmerkingen:

- Hoe staat het met Foodlab?
- Wij vinden dat aanpassing in het beleidskader voor de investeringsreserve huisvesting onderwijs ter besluitvorming aan de gemeenteraad moet worden voorgelegd. Graag reactie?

Sociaal domein

Bij sociaal domein zien wij een taakstellende bezuiniging van 800k. De wethouder heeft in de commissie SD van 19 september jl. toegezegd nog in 2022 met een nieuw versterkingsplan te komen en dit in de begroting op te nemen. In deze begroting zien wij tot onze verbazing hiervoor geen voorstellen. Wat mogen wij nog verwachten om die taakstelling terug te dringen?

Volksgezondheid en milieu

Waarom wordt er zo weinig aandacht geschonken aan eventuele initiatieven die Valkenburg aan de Geul verder kunnen brengen? Dan heb ik het in dit geval over initiatieven m.b.t. duurzaamheid.

Hoe zit het met de op te richten energie coöperatie in onze gemeente en met concrete plannen voor zonnepanelen op bijv. het bedrijventerrein 'Vallekeberg'? Is er "bijv. inmiddels met het grootste bedrijf op dit bedrijventerrein Frijns, met zeer veel dakoppervlak en zelf een groot stroomverbruiker) reeds gesproken over bereidheid zonnepanelen op hun dak mogelijk te maken? En verder is in juni 2021 besloten ook te inventariseren naar zonnepanelen op speciale daken op grote parkeerterreinen in onze gemeente. Daar kan toch veel meer snelheid in aangebracht worden.

En wat heeft het college in het kader van de prestatieafspraken afgesproken met de woningstichtingen: bijdragen voor huiseigenaren is mooi en draagt bij aan verduurzaming van het woningbestand, maar de belangrijkste doelgroep zijn de huurders met de lagere inkomens. Verduurzaming van sociale huurwoningen wil maar niet vlotten! Wat doen we als gemeente samen met de woningstichtingen hieraan?

Huiseigenaren kunnen zich in belangrijke mate zelf redden, huurders in de sociale woningen zijn volledig afhankelijk van woningstichtingen.

Wat doet de gemeente hieraan?

Programma Bestuur en Ondersteuning

De formatieve knelpunten zoals die in de analyse van Berenschot zijn benoemd zijn structureel in deze begroting verwerkt. Voorts zijn er voor de afdeling SOB 2 formatieplekken gevraagd. Gezien de opgaven waarvoor het Sociaal Domein wordt gesteld kunnen wij akkoord gaan met deze uitbreiding. Het gevraagde extra budget voor externe inhuur, n.b. een verhoging van € 176.000 naar € 700.000 roept veel vragen bij ons op.

Het kan o.i. niet zo zijn, dat zo kort na de analyse van Berenschot opnieuw € 524.000 aan de structurele personeelskosten moet worden toegevoegd. De reden van deze gevraagde uitbreiding, nl. verwachte aanvullende inzet, is geen steekhoudend argument om dit te realiseren. Wij gaan dus niet mee met deze argumentatie. Bij de beleidsindicatoren zien wij dat de bezetting per 1000 inwoners ca. 0.5 fte lager zal uitvallen dan de goedgekeurde formatie. Dat zijn ca. 8 fte! Uit deze minder uitgaven aan loonkosten zou de gewenste uitbreiding gerealiseerd kunnen worden.

Tot zover in eerste termijn

Thomas Brune, namens de CDA-fractie